ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор
Копистиринської гімназії
_____Олена КУШНІР
«01» вересня 2025 року

Правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти

Місія Нової української школи стверджує, що ми розвиваємо моральні та етичні духовні якості учня і почуття розуміння інших. Наша візія передбачає, що учні мають бути організованими, свідомими, турботливими та відповідальними, вони мають поважати права інших і робити свій внесок у загальне благо.

У будь-якій великій групі людей конфлікт, природно, має місце. І нашою метою є навчити вирішувати конфлікти, використовуючи позитивні стратегії задля отримання виграшних результатів. Може статися, що деякі учні відчуватимуть труднощі в дотриманні вимог, встановлених у спільних інтересах.

Керівництво закладу несе відповідальність за забезпечення дотримання правил поведінки для учнів, і повинно мати значну свободу дій для задоволення індивідуальних потреб учнів та здійснення судження в контексті конкретних обставин. Наслідки за недотримання очікуваної поведінки можуть відрізнятися в кожній окремій ситуації для кожного окремого учня.

У випадку легкої або незначної провини педагогічний склад закладу повинен допомагати учням усвідомити неправильність їхніх дій та використовувати такі ситуації, щоб навчити дітей знаходити альтернативні варіанти з позитивними результатами.

У разі некоректної поведінки дисциплінарні заходи повинні бути застосовані в рамках, які зміщують фокус з покарання на інший – коригувальний та співчутливий. Заклад буде використовувати ряд заходів, орієнтованих на зміцнення позитивної поведінки і допомоги учням у визначенні правильного вибору.

Кодекс учнівської поведінки, правила та очікування переглядаються і посилюються на постійній основі викладачами, співробітниками та керівництвом через загальні збори, оголошення, відвідування класів директором і щодня вчителями в класі.

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про загальну середню освіту» учень – це особа, яка навчається і виховується в одному із загальноосвітніх навчальних закладів, зарахування до яких, як правило, здійснюється з 6 років.

Статус учнів як учасників навчально-виховного процесу у загальноосвітніх навчальних закладах, їх права та обов'язки визначаються Законом України «Про освіту», Законом України «Про загальну середню освіту», постановами Міністерства освіти та науки України, органів місцевого самоврядування, Статутом закладу та іншими нормативно – правовими актами чинного законодавства України.

І. Права та обов'язки здобувачів освіти

Здобувачі освіти мають право на:

- навчання впродовж життя та академічну мобільність;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів навчання;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання, утримання і праці;
- повагу людської гідності;

- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування);
- користування бібліотекою, навчальною, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою закладу освіти та послугами його структурних підрозділів у порядку, встановленому закладом освіти відповідно до спеціальних законів;
- доступ до інформаційних ресурсів і комунікацій, що використовуються в освітньому процесі та науковій діяльності;
- особисту участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми (індивідуального навчального плану за його наявності), дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів навчання, передбачених стандартом освіти для відповідного рівня освіти;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за його наявності);
- повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

Здобувачі освіти мають також інші права та обов'язки, передбачені законодавством та установчими документами закладу освіти.

ІІ. Загальні правила поведінки

- Здобувач освіти приходить до навчального закладу за 10-15 хвилин до початку занять, чистий і охайний, займає своє робоче місце з першим дзвінком, готує все необхідне навчальне приладдя.
- Не можна приносити на територію закладу з будь-якою метою та використовувати будь-яким способом зброю, в т.ч. ножі, вибухові, вогненебезпечні речовини; спиртні напої, цигарки, наркотичні та інші подібні засоби й отрути.
- Забороняється вживання непристойних виразів і жестів.
- Не можна без дозволу педагогів (за узгодженням з батьками) йти з навчального закладу та території в урочний час.
- У разі пропуску занять учень зобов'язаний пред'явити класному керівнику медичну довідку або записку від батьків (осіб, що їх заміняють) про причину відсутності на заняттях.
- Здобувач освіти повинен виявляти повагу до старших, піклуватися про молодших. Учні поступаються дорогою дорослим, старші – молодшим, хлопчики – дівчаткам.
- Поза межами закладу освіти учні поводяться скрізь і усюди так, щоб не принизити свою честь і гідність.
- Здобувачі освіти бережуть майно закладу, охайно ставляться як до свого, так і до чужого майна, дотримуються чистоти і порядку на території навчального закладу.

- Здобувачі освіти, які знайшли втрачені або забуті, на їхню думку, речі, повинні здати їх черговому або заступнику директора.
- Фізична конфронтація, залякування і знущання (булінг) є неприпустимими формами поведінки.
- Не дозволяється користуватися під час уроку плеєром, мобільним телефоном іншими гаджетами (якщо це не є формою роботи з учителем).
- Здобувач освіти зобов'язаний виконувати домашні завдання в терміни, встановлені навчальною програмою закладу.
- Здобувач освіти зобов'язаний приносити на заняття всі необхідні підручники, зошити, письмове приладдя, інструменти, робочий і спортивний одяг.

III. Поведінка здобувачів освіти на уроках

- Під час уроку не можна шуміти, відволікатися самому і відволікати інших товаришів від занять розмовами, іграми й іншими справами, що не стосуються уроку.
- Якщо під час занять здобувачу освіти необхідно вийти з класу, то він повинен попросити дозволу у викладача, піднявши руку.
- Якщо здобувач освіти хоче поставити питання викладачеві або відповісти на питання викладача, він піднімає руку.
- Під час уроку учень має право ставити питання викладачу, якщо не зрозумів матеріал під час пояснення.
- Учень має право в коректній формі обстоювати свій погляд і свої переконання при обговоренні різних спірних і неоднозначних питань.

IV. Поведінка здобувачів освіти на перервах

Під час перерви здобувач освіти зобов'язаний:

- підтримувати чистоту і порядок на своєму робочому місці;
- вийти з класу, якщо попросить викладач;
- виконувати вимоги чергового учителя.
- Час перерви – особистий час кожного здобувача освіти. Він може його проводити за своїм розумінням, проте, не повинен заважати іншим.
- Під час перерви учні можуть вільно переміщатися по закладу освіти, окрім тих місць, де їм заборонено знаходитися в цілях безпеки (горище, підвал, кухня, фізична і хімічна лабораторії, майстерня, спортзал).
- Під час перерв забороняється бігати по сходах, поблизу вікон і в інших місцях, непристосованих для ігор.
- Під час перерв забороняється штовхати один одного, кидатися предметами і застосовувати фізичну силу.
- На території закладу категорично забороняється тютюнопаління.
- Категорично заборонено самовільно розкривати вікна, сидіти на підвіконнях чи виглядати у відкриті вікна.
- На перервах здобувачі освіти можуть звернутися до свого класного керівника, чергового учителя, адміністрації закладу за допомогою, якщо проти них здійснюються протиправні дії.

V. Поведінка здобувачів освіти в їдальні

- Під час обіду в їдальні належить дотримуватися добросусідських взаємин і поводитися пристойно.

- Здобувачі освіти повинні шанобливо ставитись до працівників їдальні.
- Учні приходять в їдальню після закінчення уроку у визначений час.
- Розмовляти під час обіду слід неголосно, щоб не турбувати тих, хто їсть поряд.
- Учні прибирають посуд після прийому їжі.
- Здобувачі освіти дбайливо ставляться до майна їдальні закладу освіти.
- Забороняється приходити в їдальню у верхньому одязі.

VI. Рекомендації до зовнішнього вигляду здобувачів освіти

- Одяг повинен відповідати зросту, виражати пошану господаря до самого себе і суспільства.
- Рекомендується не використовувати косметику і не носити прикраси на заняття.
- Спортивний одяг, призначений для уроків фізкультури, на інших уроках недоречний.
- Знаходитися в навчальному корпусі у верхньому одязі без особливих на те причин не дозволяється.
- На виробничому навчанні учні повинні мати робочу форму.
- На урочисті загально-масові заходи учні приходять у святковому одязі.

VII. Правила поведінки здобувачів освіти під час екскурсії

- Під час слідування до місця перебування та назад дотримуватися правил дорожнього руху, не виходити на проїжджу частину.
- Без дозволу керівника групи не залишати місця перебування.
- У разі поганого самопочуття негайно повідомити керівника групи.
- Дотримуватися правил пристойної поведінки та виконувати розпорядження керівника групи.
- Дотримуватися правил протипожежної безпеки під час розведення вогнища.
- Не торкатися незнайомих предметів, які можуть бути вибухонебезпечними.
- Паління, вживання алкогольних напоїв та купання в річці суворо заборонені.

VIII. Обов’язки чергового в класі

- Чергові призначаються відповідно до графіка чергування в класі.
- Черговий здобувач освіти здає й приймає клас.
- Чергові допомагають викладачу підготувати клас до наступного уроку, роблять посильне прибирання класної кімнати.
- Під час перерви черговий учень (учні) провітрює клас, допомагає викладачеві розвісити навчальний матеріал для наступного уроку.

IX. Правила користування бібліотекою

- Підручники обгорнути спеціальною обкладинкою.
- Не загинати сторінки підручника, користуватися закладкою.
- Не закладати в підручник ручку або олівець: від цього псується книжка.
- Не писати й не малювати в підручниках: це суспільна власність.
- Не брати підручник брудними руками й не читати його під час приймання їжі.
- Класти підручник тільки на чистий стіл або парту.
- За втрачену або зіпсовану книгу принести заміну або відшкодувати згідно з чинним законодавством.